

دلار بوده، ولی در سال ۱۴۰۰ ما ۴ میلیارد دلار وصولی از این محل داشتیم. این هم خیلی به تأمین اعتبارات کمک کرد و بنا به آمار سازمان برنامه و بودجه، به خصوص در نیمه دوم ۱۴۰۰ این سازمان بالاترین تخصیص را به پروژه‌های عمرانی استان‌ها داده که در چند سال گذشته بی‌نظیر بوده است. این رکورد به خاطر افزایش درآمدهای نفتی و گازی رقم خورد.

از آن طرف نیز بخشی از بدهی‌هایی را که دولت قبل به جا گذاشته بود، این دولت از محل درآمدهای نفتی پرداخت کرد. در این باره فکر کنم دولت ماهی ۱۱-۱۰ همت (هزار میلیارد تومان) فاکتورهای دولت قبل را پرداخت می‌کرد.

از طرفی هم ما در حوزه تأمین ارز در سامانه نیما بالغ بر ۱۲/۵ میلیارد دلار ارز حاصل از فروش محصولات پتروشیمی را داشتیم؛ می‌دانید که چقدر این تزریق ارز به ثبات بازار ارز و تأمین ارز مورد نیاز دستگاه‌ها و شرکت‌ها کمک کرد. ارز برای خرید خوراک، برای خرید تجهیزات، قطعات، ادوات و خیلی کالاهای دیگر کارخانجات تأمین شد. ارز نیمایی برای واردات که وزارت نفت از طریق صادرات محصولات مجتمع‌های پتروشیمی در سامانه نیما تأمین کرد، کمک شایانی به چرخه اقتصاد ملی کرد. حالا به این فکر کنید که اگر این ۱۲/۵ میلیارد دلار را در سامانه نیما عرضه نکرده بودیم، یا درآمدهای نفتی و گازی کشور افزایش نداشت، چه اتفاقی برای نرخ ارز می‌افتاد؟

■ برنامه افزایش ظرفیت پالایشی که در ابتدای دولت عنوان کردید، چگونه پیش رفت؟

در حال حاضر ما بین ۲۲۰۰ تا ۲۳۰۰ هزار بشکه در روز ظرفیت پالایشی نفت خام و میعانات گازی داریم؛ در همین ۱۰ پالایشگاهی که پالایش نفت در آن انجام می‌شود. در این مدت ملاحظه کردید که مصرف در تمام بخش‌ها اعم از حوزه حمل و نقل -حالا چه بنزین و چه نفت گاز- ساختمان، صنایع و نیروگاهی با افزایش مصرف مواجه بودیم. مثلاً مصرف نیروگاه‌ها ۱۰ درصد افزایش داشت. با توجه به ظرفیت پالایشی موجود، قطعاً با این روند مصرفی که در این حوزه‌ها رقم می‌خورد، تولید فرآورده‌های نفتی به مرور به نقطه سر به سری با مصرف نزدیک می‌شود. لذا نیاز بود که یک کار انقلابی و جهادی برای افزایش ظرفیت پالایشی کشور که در سال‌های گذشته مغفول مانده بود، رقم بخورد تا هم مصرف داخل تأمین شود و هم صادرات افزایش یابد.

در این بخش متأسفانه سرمایه‌گذاری لازم نشده و نیاز بود کار اساسی انجام شود. از همه مهم‌تر در این دولت وزارت نفت توسعه پتروپالایشی‌ها را در دستور کار قرار داد و آیین‌نامه تنفس خوراک و مشارکت مردمی را برای این پتروپالایشگاه‌ها در دو مرحله در دولت اصلاح کرد و کار را برای سرمایه‌گذاری که در این عرصه وارد شدند، آسان‌تر و جذاب‌تر کردیم.

تلاش می‌کنیم طرح‌هایی که برای ایجاد نزدیک به یک میلیون و ۴۰۰ هزار بشکه ظرفیت جدید -هم نفت و هم میعانات گازی- تعریف شده، هرچه سریع‌تر تحقق پیدا کند. هر ۳-۲ ماه بنده در جلساتی در این زمینه

را داشته باشیم و هم تأمین خوراک صنایع زنجیره تکمیلی پتروشیمی را.

■ آیا این پتروپالایشگاه در موعد مقرر به بهره‌برداری می‌رسد؟

پیش‌بینی ما از نیاز به سرمایه‌گذاری این طرح بالغ بر ۱۱ میلیارد دلار است. مطمئنیم ان‌شاءالله این پروژه در زمان خاص خودش به بهره‌برداری خواهد رسید. این دوران‌دیشی نیاز بود برای افزایش ظرفیت پالایشی انجام شود. به موازات آن پالایشگاه نفت فوق سنگین جاسک را هم که به‌عنوان پالایشگاه مروارید مکران نامگذاری شده تسریع کردیم. پیش از این، فقط هلدینگ اقتصاد مفید این پروژه را در اختیار داشت. برای تسریع در احداث آن هم ورود و کمک کردیم تا هم شرکای بانکی و هم غول‌های اقتصادی وارد کار شوند و ظرفیت آن هم ۳۰۰ هزار بشکه است. از این دو پروژه مجموعاً ۶۰۰ هزار بشکه به ظرفیت پالایشی کشور ان‌شاءالله ظرف چهار تا پنج سال آینده اضافه خواهد شد. این جدا از آن طرح‌هایی است که برای افزایش ظرفیت پالایشی در دستور کار است.

لذا نگاه دولت و وزارت نفت این است که تا جایی که می‌توانیم صادرات نفتمان را کاهش و ظرفیت پالایشی را افزایش دهیم؛ چرا که با افزایش ظرفیت پالایشی هم از خام‌فروشی جلوگیری می‌شود، هم تحریم‌ناپذیر است. در صادرات فرآورده‌های نفتی و محصولات پتروشیمی مشکلی نداریم و به لحاظ نیازی که دنیا دارد، اینها تحریم‌ناپذیرند. از همه چیز مهم‌تر ارزش افزوده است. ارزش یک بشکه نفت چقدر است؟ مثلاً یک بشکه نفت گاز چقدر؟ همچنین اشتغالزایی بالایی دارد؛ به‌صورت مناطق کم‌برخوردار و محروم مثل منطقه جاسک.

ان‌شاءالله طرح‌هایی را هم که از قبل شروع کردیم، مثل پروژه پالایشگاه ستاره مهر خلیج فارس، به‌طور جد کمک می‌کنیم که جزو اولین پروژه‌های پالایشی

شرکت می‌کنم؛ البته جلسات مستمرتر و نزدیک‌تری را هم همکارانم برای تسریع اجرای این طرح‌های افزایش ظرفیت پالایشی دارند که هم تولید سوخت و هم تولید خوراک برای صنایع پتروشیمی و صنایع پایین‌دستی افزایش یابد.

عمدتاً برای این طرح‌ها مشکلات سرمایه‌گذاران را حل کردیم و به‌طور جد داریم این پروژه‌ها را دنبال می‌کنیم. خود دولت به واسطه وزارت نفت یک طرح پالایشی با ظرفیت ۳۰۰ هزار بشکه‌ای را در کنار پالایشگاه ستاره خلیج فارس شروع کرده است. در این خصوص خوشبختانه سال گذشته از طریق دولت لایحه‌ای در بودجه ۱۴۰۱ گنجانده شد که لازم است از نمایندگان محترم که در این امر کمک کردند و این طرح مصوب شد، تشکر کنم. خوشبختانه در کوتاه‌ترین زمان پتروپالایشگاه ۳۰۰ هزار بشکه‌ای به نام شهید بزرگوار قاسم سلیمانی را عملیاتی کردیم و امیدواریم که در سریع‌ترین زمان ممکن به بهره‌برداری برسد. مراحل اجرای آن تکمیل شد و از همه مهم‌تر بحث سهامداران را سامان دادیم. چون دیدیم وزارت نفت یک‌تنه با ۱۴/۵ درصد منابعی که در اختیار دارد، جوابگوی منابع مورد نیاز نخواهد بود. به همین خاطر شرکای بزرگ و غول‌های اقتصادی را سهامدار کردیم و از ظرفیت بانک‌ها برای سرمایه‌گذاری و شراکت (نه برای اعطای تسهیلات) بهره بردیم. ۴ بانک و ۳ هلدینگ بزرگ اقتصادی را در این پروژه سهامدار و شریک کردیم. هیأت‌مدیره‌اش مشخص و زمین هم آماده شد. زیرساخت کار اکنون آماده است و کار اجرایی آغاز می‌شود. این ۳۰۰ هزار بشکه حجم خیلی خوبی را به ظرفیت تولید محصولاتی نظیر بنزین، نفت گاز، سوخت جت، گاز مایع، پروپیلن، اتیلن، پارازالین و بنزن هم اضافه خواهد کرد؛ این یعنی خوراک برای صنایع زنجیره‌ای پایین‌دست. ما نگاهمان این است که هم تأمین سوخت و امنیت انرژی کشور

ویژه‌نامه

ایران

شهریور ۱۴۰۱